

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор проф. Анатолій ЦЬОСЬ
«30» серпня 2023 року протокол № 9
Вченої ради від 30.08.2023 р.
Наказ № 271-з від 30.08.2023 р.

Положення

про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти

І. Загальні засади

Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної освіти (далі – Положення) розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» (№ 660-р від 19.09.2018 р.), Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти (наказ МОН України № 426 від 13.04.2023 р), Методичних рекомендацій щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти¹, Положень Волинського національного університету імені Лесі Українки (далі – Університет).

1.1. Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.

Дуальна форма здобуття освіти передбачає навчання на робочому місці з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору.

1.2. Мета впровадження елементів дуальної освіти – подолання диспропорції між пропозицією щодо надання освітніх послуг і запитами роботодавців щодо структури, змісту й обсягу освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм (далі – освітніх програм) і навчальних планів, якості підготовки випускників, надання можливості мобільно реагувати на зміни виробничих технологій та модернізувати зміст вищої та професійної освіти, враховувати вимоги конкретних підприємств, установ, організацій – замовників професійних кадрів^{2, 3}.

1.3. Організація освітнього процесу з елементами дуальної освіти базується на співпраці підприємств, установ, організацій (далі – Підприємство) та Університетом, що мають взаємні права й обов'язки, які регулюються тристороннім договором між Підприємством, Університетом та здобувачем освіти.

Завдання впровадження елементів дуальної освіти:

– зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;

– забезпечення взаємозв'язку (наука й освіта, наука та виробництво, освіта і практика), для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;

– підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;

¹ Методичні рекомендації щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти ([Бугайчук В., Бучинська О., Давліканова О., Ковальчук С., Леу-Севериненко С., Лилик І., Перезовова І., Романов М., Серік М., Чайковська А.] ; за заг. ред. М. Романова. – Київ : ТОВ «Вістка», 2023. – 281 с.),

² Порядок формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим/освітньо-творчим) рівнями денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

³ Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

- посилення ролі роботодавців у системі підготовки здобувачів освіти: від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
 - модернізація змісту освіти з метою приведення її у відповідність до сучасного змісту професійної діяльності;
 - підвищення рівня конкурентоздатності випускників Університету в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
 - скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
 - підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

II. Права та обов'язки сторін (Університету, Підприємства і здобувача освіти)

2.1. Університет:

- забезпечує теоретичну підготовку, цілісність освітньої програми навчання та відповідність стандартам освіти, несе відповідальність за якість підготовки здобувачів освіти;
- має право самостійно обирати спеціальності, освітні програми, навчання за якими проходить організація освітнього процесу із використанням елементів дуальної освіти;
- відповідає за налагодження співпраці між Університетом та роботодавцями, а також подальшу ефективну комунікацію сторін;
 - відповідно до компетенцій, якими має володіти випускник певної освітньої програми, визначає Підприємство\установу\організацію, що надасть місця практичної підготовки за дуальною освітою і погоджує договір про співпрацю;
 - розробляє і затверджує робочий навчальний план, графік освітнього процесу на поточний навчальний рік відповідно до стандарту вищої освіти і потреб роботодавців;
 - забезпечує узгодження змісту теоретичної та практичної частин підготовки;
 - забезпечує супровід навчання здобувача освіти на Підприємстві, разом з представником підприємства приймає звітність та оцінює результати;
 - приймає відповідні внутрішні документи, призначає осіб/підрозділи, що відповідатимуть за впровадження елементів дуальної освіти;
 - організовує обговорення освітніх програм із впровадженням елементів дуальної освіти за спеціальністю (освітньою програмою) з роботодавцями/професійними асоціаціями на предмет відповідності стандартам вищої освіти і вимогам роботодавців до компетентностей майбутніх фахівців.

2.2. Підприємство:

- може ініціювати налагодження співпраці з Університетом щодо підготовки фахівців із використанням елементів дуальної освіти;
- повинне відповідати визначеним критеріям до Підприємств\установ\організацій, що надають місця проходження практики за дуальною освітою;
 - забезпечує дотримання встановлених законодавством вимог з охорони праці;
 - бере участь у розробці освітніх програм та навчального плану;
 - бере участь у відборі здобувачів освіти на навчання із використанням елементів дуальної освіти;
 - знаходиться в постійному діалозі з представником Університету і здобувачем щодо етапів та результатів роботи;
 - оцінює разом із закладом освіти результати навчання згідно з освітньою програмою та навчальним планом;
 - надає робоче місце на Підприємстві, що може передбачати оплату праці на умовах договору, та забезпечує інструктаж на робочому місці;
 - закріплює за здобувачем освіти кваліфікованого фахівця (наставника);
 - надає необхідні ресурси та інформаційні матеріали для виконання роботи, створює необхідні соціально-побутові умови і можливості для реалізації здобувачем індивідуального плану.

2.3. Здобувач освіти:

– повинен відповідально ставитися до виконання освітньої програми та навчального плану згідно з графіком освітнього процесу відповідно до цілей та завдань навчання на робочому місці;

– повинен дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку Підприємства, установи чи організації;

– повинен дотримуватися положень корпоративної політики Підприємства, зокрема щодо конфіденційності інформації;

– повинен підтримувати контакт з координатором програми дуальної освіти від Університету і наставником від Підприємства та вчасно інформує сторони в разі виникнення проблемних питань.

– повинен дотримуватися правил охорони праці, виробничої санітарії, гігієни праці та протипожежної охорони;

– повинен нести матеріальну відповідальність за обладнання та майно відповідно до укладеного договору;

– повинен своєчасно на належному рівні виконувати завдання, покладені на нього під час навчання на робочому місці, та індивідуальні завдання згідно з навчальним планом.

III. Засади впровадження елементів дуальної форми здобуття освіти

3.1 Університет приймає рішення про впровадження елементів дуальної форми освіти, досліджує потенціал ринку праці, визначається з переліком освітніх програм, для яких розроблятимуться дуальні робочі навчальні плани, затверджує їх перелік, приймає відповідні внутрішні документи та узгоджує перелік Підприємств для налагодження співпраці.

Університет реалізує переговорний процес і укладає договори з Підприємствами, організовує обговорення дуальної навчальної програми за освітньою програмою з роботодавцями на предмет відповідності стандартам вищої освіти і вимогам роботодавців до компетентностей майбутніх фахівців.

Після початку навчання за такою навчальною програмою Університет забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати (відповідність теоретичної та практичної частин програми, якість навчання на виробництві, з якими заклад освіти уклав договори про реалізацію навчання з елементами дуальної форми здобуття освіти).

3.2 Роботодавці можуть звертатися до Університету з ініціативою щодо впровадження елементів дуальної форми освіти за освітніми програмами, в яких вони зацікавлені. Після укладення двостороннього договору роботодавці беруть участь у формуванні відповідної освітньої програми та дуального робочого навчального плану, відборі здобувачів освіти, а також забезпечують виконання своїх обов'язків щодо організації проходження навчання на власній базі, що визначається укладеними договорами.

3.3 Елементи дуальної освіти можуть обирати здобувачі освіти, які навчаються за денною (очною) формою навчання та виявили особисте бажання.

Здобувач освіти укладає тристоронній договір з Університетом і Підприємством, з яким укладено Університетом договір щодо навчання із використанням елементів дуальної форми навчання, та має виконувати свої зобов'язання в рамках договору (*Додаток А Зразок договору про здобуття вищої освіти з використанням елементів дуальної форми навчання*).

3.4 Години між теоретичною та практичною складовою розподіляються залежно від особливостей навчання за освітньою програмою. Зокрема, це може бути форма поділеного тижня: кілька днів протягом тижня – в Університеті, інша частина тижня – на Підприємстві); блочна (модульна) форма: години розподіляються між Університетом та Підприємством за блоками (два тижні, місяць, семестр тощо) і т. ін.

Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на поточний навчальний рік та відображаються у робочому навчальному плані та графіку освітнього процесу.

3.5. Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються у закладі освіти та на робочому місці, може передбачати:

- кілька годин впродовж дня навчання відбувається в закладі освіти, решта – на робочому місці у роботодавця (модель поділеного дня);
- кілька днів впродовж тижня навчання відбувається у закладі освіти, решта днів тижня – на робочому місці (модель поділеного тижня);
- чергування періодів навчання в закладі освіти та у роботодавця, коли один період передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр (блочна модель);
- поєднання моделей.

3.6. Знання, уміння, компетентності здобувачів освіти оцінюються представниками Підприємства (наставниками) та викладачем Університету¹.

Атестація осіб, які здобувають освіту із використанням елементів дуальної форми, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми².

IV. Прикінцеві положення

4.1. *Очікуваними результатами є:*

- розширення та удосконалення практичної частини освітньої програми із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв'язку і взаємовпливу різних систем (освіта й виробництво, освіта і наука та наука та виробництво) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців для освіти і національної економіки;
- посилення ролі роботодавців та громадських об'єднань у системі підготовки фахівців від формування змісту освітньої програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення його у відповідність із сучасним змістом професійної діяльності;
- підвищення рівня конкурентоспроможності випускників закладів освіти в умовах глобалізації та сприяння підвищенню рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників закладу освіти до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

Упорядник положення: начальник навчального відділу доц. Заєць Л. О.

Схвалено Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки. Протокол № 9 від 30.08. 2023 р.

Погоджено:

Проректор з
навчальної роботи та рекрутації

проф. Ю. В. Громик

В. о. начальника юридичного відділу

д.ю.н. С. В. Книш

¹ Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

² Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти

ДОГОВІР № _____
ПРО ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ
ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

м. Луцьк « _____ » _____ 20__ р.

Волинський національний університет імені Лесі Українки (далі – «Заклад освіти») в особі ректора, проф. Цюся Анатолія Васильовича, що діє на підставі Статуту,

(назва юридичної особи)

(далі – «Суб'єкт господарювання») в особі, _____
що діє на підставі _____,
та здобувач вищої освіти _____,
який навчається за освітньою програмою _____,
(за спеціальністю) _____
(далі – «Здобувач освіти»), разом іменовані «Сторони», уклали цей договір (далі – «Договір») про таке.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. У порядку та на умовах, визначених цим Договором, Заклад освіти зобов'язується надати освітню послугу Здобувачеві освіти денної (очної) форми з використанням елементів дуальної форми освіти, Суб'єкт господарювання зобов'язується забезпечити реалізацію практичної складової освітнього процесу, а Здобувач освіти зобов'язується досягти результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

2. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА СТОРІН ДОГОВОРУ

2.1. Обов'язки Закладу освіти:

2.1.1. Спільно із Суб'єктом господарювання розробити і погодити індивідуальний навчальний план, освітні програми і програму практичного навчання на робочому місці освітнього процесу з використанням елементів дуальної освіти.

2.1.2. Надати Здобувачеві освіти освітню послугу відповідно до освітньої програми та індивідуального плану.

2.1.3. Інформувати Здобувача освіти про правила та вимоги щодо організації надання освітньої послуги з використанням елементів дуальної освіти, її якості та змісту, про його права і обов'язки під час надання й отримання зазначеної послуги.

2.1.4. Призначити Здобувачеві освіти куратора дуального навчання.

2.1.5. Для досягнення Здобувачем освіти належного рівня теоретичних знань відповідно до цілей і завдань освітньої програми забезпечувати його навчально-методичною літературою та засобами навчання.

2.1.6. За потреби надавати своєчасну методичну допомогу з організації практичного навчання на робочому місці співробітникам Суб'єкта господарювання.

2.1.7. Провести позаплановий інструктаж Здобувачеві освіти з безпеки життєдіяльності в зв'язку зі змінами умов виконання навчальних завдань.

2.1.8. Забезпечити проведення спільно із Суб'єктом господарювання оцінювання результатів навчання Здобувача освіти.

2.1.9. Видавати Здобувачу освіти документ про освіту встановленого/державного зразка за умови здобуття за результатами оцінювання освітньої та професійної кваліфікації відповідного рівня.

2.2. Права Закладу освіти:

2.2.1. Звертатися до Суб'єкта господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників Закладу освіти.

2.2.2. Надавати методичну допомогу працівникам Суб'єкта господарювання, зокрема наставникам практичної підготовки на робочому місці.

2.2.3. Звертатися до Суб'єкта господарювання із запитом щодо стану реалізації практичного навчання на робочому місці.

2.2.4. Координувати процес організації та надання освітньої послуги.

2.3. Обов'язки Суб'єкта господарювання:

2.3.1. Спільно із Закладом освіти розробити і погодити програму практичного навчання на робочому місці.

2.3.2. Забезпечити реалізацію практичної складової елементів дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та програми практичного навчання на робочому місці.

2.3.3. Призначити Здобувачеві освіти наставника дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців.

2.3.4. Забезпечити дотримання правил охорони праці відповідно до вимог законодавства.

2.3.5. Забезпечити Здобувача освіти предметами і засобами праці, надати доступ до практичних матеріалів, необхідних для виконання індивідуального навчального і програми практичного навчання на робочому місці.

2.3.6. Здійснювати контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці, зокрема своєчасним переміщенням Здобувача освіти у структурних підрозділах Суб'єкта господарювання.

2.3.7. Своєчасно повідомляти Заклад освіти про вчинені Здобувачем освіти порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці та нещасні випадки, що сталися з ним.

2.4. Права Суб'єкта господарювання:

2.4.1. Здійснювати матеріальне та моральне стимулювання Здобувача освіти.

2.4.2. Вносити пропозиції щодо зміни змісту індивідуального плану, освітніх програм, структури та змісту робочих навчальних планів і програми практичного навчання на робочому місці.

2.4.3. Надавати можливість стажування на виробництві педагогічних та науково-педагогічних працівників Закладу освіти.

2.4.5. Брати участь в оцінюванні результатів навчання, кваліфікаційній атестації Здобувача освіти.

2.5. Обов'язки Здобувача освіти:

2.5.1. Відповідально ставитися до виконання індивідуального плану та програми практичного навчання на робочому місці.

2.5.2. Виконувати завдання, розпорядження наставника та куратора в межах виконання вимог індивідуального плану і програми практичного навчання на робочому місці.

2.5.3. Дотримуватися під час освітнього процесу обов'язків, передбачених статтею 53 Закону України «Про освіту», вимог правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, інших документів Закладу освіти та Суб'єкта господарювання.

2.5.4. Дбайливо та ощадливо ставитися до майна Закладу освіти і Суб'єкта господарювання.

2.5.5. Вчасно інформувати Суб'єкт господарювання та/чи Заклад освіти про проблеми, якщо такі виникають.

2.5.6. Дотримуватися положень корпоративної політики Суб'єкта господарювання, зокрема щодо конфіденційності інформації.

2.6. Права Здобувача освіти:

2.6.1. Користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуального плану і програми практичного навчання на робочому місці.

2.6.2. Відмовитися від дорученої роботи, якщо вона суперечить вимогам чинного законодавства з питань охорони праці та охорони виробничого середовища чи довкілля.

2.6.3. Обирати робоче місце із запропонованих Суб'єктом господарювання та ініціювати своє переміщення у структурних підрозділах Суб'єкта господарювання.

2.6.4. Отримувати грошову винагороду (включаючи стипендії та інші види матеріального заохочення) під час навчання з використанням елементів дуальної освіти.

2.6.5. Інші права, передбачені статтею 53 Закону України «Про освіту».

3. ТЕРМІН ДІЇ ДОГОВОРУ

3.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діє до _____.

4. ЗМІНА ТА РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

4.1. Додаткові умови та зміни до Договору розглядають Сторони у десятиденний термін і оформляють додаткові угоди в письмовій формі.

4.2. Про розірвання Договору ініціююча Сторона повідомляє інші Сторони в письмовій формі. У такому випадку цей Договір вважають припиненим з дати, зазначеної в повідомленні, а якщо це повідомлення було отримано іншими Сторонами після настання такої дати, – з моменту отримання іншими Сторонами такого повідомлення.

4.3. Договір може бути змінений або розірваний у судовому порядку чи на підставах, передбачених чинним законодавством України.

4.4. Підставами дострокового розірвання Договору є:

– згода сторін;

– ліквідація юридичної особи – Суб'єкта господарювання або Закладу освіти, якщо не визначено правонаступника;

– відрахування з закладу освіти Здобувача освіти згідно із законодавством;

– рішення суду, що набрало законної сили, яким встановлено факт порушення або невиконання (неналежного виконання) Стороною умов Договору.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

5.1. Сторони несуть юридичну відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до чинного законодавства України.

5.2. Усі спори та розбіжності, що виникають з цього Договору, Сторони зобов'язуються вирішувати шляхом переговорів. У разі неможливості вирішення спорів і розбіжностей шляхом переговорів ці спори та розбіжності вирішує суд у встановленому законодавством порядку.

6. ФОРС-МАЖОР

6.1. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це стало наслідком обставин непереборної сили.

6.2. До обставин непереборної сили належать війни та інші військові дії, землетруси, повені й інші стихійні лиха, прийняття органами державної влади та місцевого самоврядування нормативно-правових актів, аварії в системі енергопостачання або зв'язку й інші подібні обставини, що перешкоджають належному виконанню Сторонами своїх зобов'язань за цим Договором.

6.3. Сторона, яка не має можливості належним чином виконати свої зобов'язання за цим договором внаслідок дії обставин непереборної сили, зобов'язана письмово повідомити іншу Сторону про настання зазначених обставин і про передбачуваний термін їх дії протягом _____ (_____) календарних днів з моменту їх настання. В іншому випадку ця Сторона втрачає можливість посилаючись на обставини непереборної сили як на підставу невиконання нею своїх зобов'язань за цим Договором.

6.4. Якщо обставини непереборної сили або їх наслідки діють більше 6 (шести) місяців, Сторони на основі взаємних переговорів ухвалюють рішення про розірвання цього договору. У разі недосягнення згоди спір вирішують у судовому порядку.

7. АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

7.1. Сторони цим запевняють та гарантують одна одній, що (як на момент підписання Сторонами цього Договору, так і на майбутнє) Сторона, її посадові особи, співробітники або будь-які інші особи, що діють від імені цієї Сторони, а також Здобувач освіти, який навчатиметься на робочому місці за цим Договором (де може бути застосовано), не здійснювали будь-яких пропозицій, не надавали повноважень та клопотань щодо отримання неналежної/неправомірної матеріальної вигоди або переваги у зв'язку з цим Договором і не мають наміру щодо здійснення будь-якої з вищевказаних дій у майбутньому, а також Сторона застосовувала всіх можливих розумних заходів щодо запобігання вчиненню таких дій співробітниками, представниками, особами, пов'язаними зі Здобувачем освіти, який навчається на робочому місці за цим Договором (де може бути застосовано), будь-якою іншою третьою особою.

7.2. Кожна зі Сторін цього Договору зобов'язана повідомити про це антикорупційне застереження Здобувача освіти, який навчається на робочому місці за цим Договором, до початку дії цього Договору.

8. ІНШІ УМОВИ

8.1. У випадку зміни реквізитів Закладу освіти, Суб'єкта господарювання, фактичної адреси Здобувача освіти, інших змін, що можуть створити труднощі виконання обов'язків за цим Договором, Сторони зобов'язані повідомити одна одну не пізніше 10 календарних днів з моменту цих змін, про що укладається додаткова угода.

8.2. В інших випадках, не передбачених умовами цього Договору, відносини Сторін регулюють норми чинного законодавства.

8.3. Договір укладений у 3-х (трьох) примірниках, які мають однакову юридичну силу.

10. РЕКВІЗИТИ СТОРІН

Заклад освіти:

Волинський національний університет
імені Лесі Українки
43025 м. Луцьк просп. Волі, 13
р/р

Ректор університету
професор _____ Цьось А. В.

МП

_____ 20__ р.

Суб'єкт господарювання:

_____(повна назва юридичної
особи, місцезнаходження, банківські
реквізити)

(посада керівника)

(підпис ПІБ керівника)

МП

_____ 20__ р.

Здобувач освіти

(прізвище, ім'я та по батькові)

Паспорт

(серія, номер, дата видачі, ким виданий)

Реєстраційний номер облікової картки

платника

податків

(місце проживання)

(підпис здобувача)

_____ 20__

